

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2014

HEBREW STUDIES — ORDINARY LEVEL

WEDNESDAY, 18 JUNE — MORNING, 9.30 to 12.30

Total Marks: 400

General Directions for Candidates

ALL FOUR SECTIONS, A, B, C AND D MUST BE ANSWERED.

EACH SECTION CARRIES 100 MARKS.

SECTION A

Candidates must answer on ONE passage only.

1.

וזאת לפנים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאֻלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם כָּל דְּבַר שְׁלֹף אִישׁ בְּעָלוֹ וּנְתַן לְרַעְהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר הַגְּאֹל לְבַעַז קְנֵה לְךָ וַיִּשְׁלַף בְּעָלוֹ: וַיֹּאמֶר בַּעַז לְזַמְנִים וְכָל הַעַם עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאַלְיָמֶלֶךְ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לְכַלְיוֹן וּמִחֲלוֹן מִיַּד בְּעָמִי: וְגַם אֶת רוּחַ הַמַּאֲבִיָּה אֲשֶׁת מִחֲלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהַקִּים שֵׁם הַמֵּת עַל נַחֲלָתוֹ וְלֹא יִפְרֹת שֵׁם הַמֵּת מִעַם אֲחֵיו וּמִשְׁעַר מְקוֹמוֹ עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם:

(a) In the passage above, what statement does Boaz make? (25)

(b) Comment briefly on the significance of the term **הַגְּאֹל** as it occurs in the passage above. (25)

(c) Write a short essay on the importance of the family in transmitting spiritual values in Ancient Israel. Support your answer with appropriate biblical or mishnaic references. (50)

OR

2.

וַיִּזְעַקְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא מִלְּפָנֵי מֶלֶכְכֶּם אֲשֶׁר בְּחָרְתֶּם לָכֶם וְלֹא יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא: וַיִּמְאַנּוּ הָעָם לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל שְׁמוּאֵל וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי אִם מֶלֶךְ יְהוָה עָלֵינוּ: וְהֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ כָּכָל הַגּוֹיִם וְשִׁפְטָנוּ מִלְּפָנָיו וַיִּצָּא לְפָנֵינוּ וְנִלְחַם אֶת מִלְחַמַּתְנוּ: וַיִּשְׁמַע שְׁמוּאֵל אֶת כָּל דְּבָרֵי הָעָם וַיִּזְבְּרֵם בְּאָזְנֵי יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹלְךָ וְהִמְלַכְתָּ לָּהֶם מֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְכוּ אִישׁ לְעִירוֹ:

(a) In the passage above, why do the people refuse to listen to Samuel? (25)

(b) Parse and translate the following **three** words: **לְשִׁמְעַ וַיִּמְאַנּוּ וְהֵינּוּ** (25)

(c) Write a short essay outlining the content and nature of the reforms carried out by King Josiah. Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

SECTION B

Candidates must answer on ONE passage only.

1. פי כה אמר יהוה אל שלם בן יאשיהו מלך יהודה המלך
תחת יאשיהו אביו אשר יצא מן המקום הזה לא לשוב שם עוד:
פי במקום אשר הגלו אתו שם נמות ואת הארץ הזאת לא יראה עוד:
הוי בנה ביתו בלא צדק ועליותיו בלא משפט ברעהו יעבד חנם ופעלו לא יתן לו:
האמר אבנה לי בית מדות ועליות מרנחים וקרע לו חלונני וספון בארזי ומשוח בששיר:
התמלך פי אמה מתחרה בארזי אביך הלוא אכל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו:
דן דין עני ואביון אז טוב הלוא היא הנדעת אתי נאם יהוה:
פי אין עיניך ולבך פי אם על בצעך ועל דם הנקי לשפוך ועל העשק ועל המרוצה לעשות:
- (a) What activities are condemned by the prophet in the passage above? (25)
- (b) Parse and translate the following **three** words: **וְקָרַע מְרוּחַיִם יַעֲבֹד** (25)
- (c) Write a short essay discussing the stance taken by the biblical prophets on behalf of the weak and defenceless in society.
Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

OR

2. לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים:
עת ללדת ועת למות עת לטעת ועת לעקור וטוע:
עת להרוג ועת לרפוא עת לפרוץ ועת לבנות:
עת לבכות ועת לשחוק עת ספוד ועת רקוד:
עת להשליך אבנים ועת פנוס אבנים עת לחבוק ועת לרחק מחבק:
עת לבקש ועת לאבד עת לשמור ועת להשליך:
עת לקרוע ועת לתפור עת להשות ועת לדבר:
עת לאהב ועת לשנא עת מלקמה ועת שלום:
מה יתרון העושה באשר הוא עמל:
- (a) Summarise the message given by the author in the passage above. (25)
- (b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (c) Write a short essay outlining the context and background of Wisdom teaching found in the Bible. Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

SECTION C

Candidates must answer on ONE passage only.

1. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:
דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶכָּ:
יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּסְתַּבֵּךְ:
יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:
וַשְׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:

- (a) What message does the Lord give to Moses in the passage above? (25)
- (b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (c) Write a short essay illustrating the importance of the Temple in Ancient Israel.
Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

OR

2. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:
דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵי
בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנִתְּנוּ עַל צִיצִית הַכֹּפֶנֶת פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא תִתּוּרוּ אֲחֵרֵי לְבַבְכֶם וְאֲחֵרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אִתְּם זָנִים אֲחֵרֵיהֶם:
לִמְעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

- (a) What instructions does the Lord give to Moses in the passage above? (25)
- (b) Parse and translate the following **three** words: הוֹצֵאתִי מִצְוֹתַי קְדוֹשִׁים (25)
- (c) Write a short essay outlining the origins and development of the feast of Hanukkah.
Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

SECTION D

Candidates must answer on ONE passage only.

1.

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי:
וַיְסַעו מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְּבַר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲזֹן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֹגֵד הַהָר: וַיִּמְשָׁה עָלֶיהָ
אֵל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל פְּנֵי נְשָׂרִים וְאָבֵא אֶתְכֶם אֵלָי: וְעַתָּה
אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וְשִׁמְרַתֶּם אֶת בְּרִיתִי וְהִיִּיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָּל הָאֶרֶץ:
וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מַמְלַכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

- (a) What does the Lord say to Moses in the passage above? (25)
- (b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (c) Write a short essay showing how the idea of covenant was kept alive and renewed throughout the history of Ancient Israel.
Support your answer with appropriate biblical references. (50)

OR

2.

כִּי כֹה אָמַר יְהוָה רַבּוֹ לַיַּעֲקֹב שְׁמַחָה וְצַהֲלֹו בְּרֵאשׁ הַגּוֹיִם הַשְּׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאָמְרוּ הוֹשִׁעַ
יְהוָה אֶת עַמּוֹךְ אֶת שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל:
הִנְנִי מֵבִיא אֹתְכֶם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבְּצְתִים מִיַּרְבְּתֵי אֶרֶץ בָּם עוֹר
וּפְסִטָה הָרָה וַיִּלְדֶּת יַחֲדָו קָהֵל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הִבֵּה:
בְּבִכְי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילִם אוֹלִיכֶם אֵל גִּזְלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא יִפְשְׁלוּ בָּהּ
כִּי הִיִּיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאֵב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרֵי הוּא:
שָׁמְעוּ דְבַר יְהוָה גּוֹיִם וְהִגִּידוּ בְּאָזְנֵי מְמַרְחָק וְאָמְרוּ מִזֶּרֶה יִשְׂרָאֵל יִקְבְּצֵנוּ וְשָׁמְרוּ כְּרֻעָה
עֲדָרוּ: כִּי פָדָה יְהוָה אֶת יַעֲקֹב וַיִּגְאֹלוּ מִיַּד חֲזֹק מִמֶּנּוּ:

- (a) What promises does the Lord make in the passage above? (25)
- (b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (c) Write a short essay outlining the ways in which various historical situations gave rise to Messianic hopes among the people of Israel.
Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

Blank Page

Blank Page

Blank Page